

В София се проведе българо-японски научен семинар с участието на японски нобелист по физика

На 13 април 2017 г. се проведе Българо-японски научен семинар на тема „Наука, технологии и иновации за общество на бъдещето“, организиран от Посолството на Япония в Република България, японското Министерство на образованието, културата, спорта, науката и технологиите, Министерството на образованието и науката на Република България и Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

По време на събитието основен гост-лектор бе проф. Хироши Амано от Университета „Нагоя“, носител на Нобелова награда за физика през 2014 г., който представи процеса на разработване на сини светодиоди (Blue LEDs), както и научни проблеми от бъдещ изследователски интерес. Гост-лектор бе и г-р Мичинари Хамагучи, председател на Японската агенция за наука и технологии (JST), който в своето изложение се спря на ролята на агенцията и оказваната от нея подкрепа за сътрудничеството между индустрията и академичните среди. Лекция изнесе и председателят на фирма „Токай Medical Products“ Нобумаса Цуцуи. В изказването си той представи разработката на медицински изделия от фирмата на основата на собствения му опит. От българска страна бе изнесена лекция от заместник-министъра на образованието и

ЯПОНИЯ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН
БРОЙ 3(95), ГОДИНА ХХІ,
ЮНИ 2017

тема на броя

науката (от служебния кабинет на проф. Огнян Герджиков) проф. Иван Димов, който представи стратегията на България в сферата на науката и технологиите, както и областите на сътрудничество с Япония.

Семинарът бе открит при пълна зала с пра-

востоящи и силен интерес от страна на преподаватели, изследователи, студенти и граждани. Посолството на Япония ще се стреми към задълбочаване на сътрудничеството с българската страна в областта на науката и технологиите, стъпка към което се превърна и този научен семинар.

Култура**Прожекция на филма „Персона нон грата“**

На 22 и 27 март т. г. в зала 1 на Центъра за източни езици и култури към ФКНФ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Посолството на Япония, съвместно със специалност „Японистика“, организира прожекции на японския изграден филм „Персона нон грата“, посветен на японския дипломат Чиуне Сугихара.

Специални гости на прожекцията на 27 март бяха посланикът на САЩ в България Ерик Рубин, ръководството на Организацията на евреите в България „Шалом“ и др. Японският посланик Н. Пр. Шиничи Яманака се обърна с кратко приветствено слово към гостите на събитието.

По време на Втората световна война японският дипломат Чиуне Сугихара (1900 – 1986) издава японски визи на хиляди евреи и така спасява мнозина от тях от сигурно изстребление в нацистките лагери. Наричат го още „японския Шиндлер“. През 1939 г. Сугихара е назначен за вицеконсул в Каунас, Литва. В бурята на световните събития той се проявява като истински дипломат, който работи за благо на родината си – демонстрира завидни езикови умения и широка обща култура, истинска проникателност и способност за прецизен анализ на случващото се. Наред с това обаче, хуманността му диктува да загърби указанията на японското министерство на външните работи и да

издаде 2139 визи на еврейски граждани, които бягат от започналите вече нацистки репресии срещу тях. През 1985 г. за своята безпрецедентна смелост и жертвоготовност е обявен от държавата Израел за праведник на света, а министерството на външните работи на Япония напълно оправдава действията му, като ги признава за проява на смелост и човеколюбие.

След края на прожекцията зрителите в залата споделиха, че филмът силно ги е развълнувал и дори ги е накарал да се просълзят.

Култура

Празник на цъфналите вишни в Южния парк

На 2 април в Южния парк в София Клуб „Приятел на Япония в България – Нихон Томоно Кай“ организира празник на цъфналите вишни (о-ханами). Специален гост беше японският посланик Н. Пр. Шиничи Яманака.

В Южния парк като символ на приятелството между Япония и България са засаджани няколко пъти японски вишни сакура, като за първи път

това става през 1975 г. На тазгодишния празник бяха засадени нови 30 дръвчета.

Беше организирана и съпътстваща културна програма, която включваше изпълнение на японски песни и танци от ученици от 18 СУ „Уилям Гладстон“ в София, рецитал на хайку стихове, демонстрации на бойни изкуства и др.

Празник на цъфналите вишни пред Народната библиотека

На 7 април в Народната библиотека в София Асоциацията на завършилите Токайския университет в България организира традиционния си празник на цъфналите вишни (о-ханами). Специален гост отново беше посланик Яманака.

Детският хор на Българското национално радио

поздравя гостите с изпълнение на японски песни. Беше представена и японска чаена церемония, след което участниците в тържеството си направиха снимки за спомен на фона на цъфналите пред библиотеката вишневи дръвчета.

София Хартиен Арт Фест стартира с японска изложба

На 9 май в Галерия Мазда в София се състоя официалното откриване на поредното издание на София Хартиен арт фест с изложбата „Спаси природата с изкуство“. Специален гост на откриването беше Сусуму Уеда, временно управляващ посолството на Япония в България.

Изложбата представи хартиени творби от японски автори, изработени както от традиционната японска хартия *ваши*, така и от други видове. Публиката се запозна с разнообразието от техники и изразни средства при използването на този характерен за Япония материал.

Празник на японската култура в 138 СУ „Проф. Васил Златарски“ в София

На 19 март т. г. в столичното 138 СУ „Проф. Васил Златарски“ за втори път се проведе празник на японската култура. Специални гости на събитието бяха японският посланик Шиничи Яманака и неговата съпруга.

Програмата на фестивала включваше изпълнения на япон-

ския, японски традиционни игри, японска митология, обличане на кимона и пр., а специално мейд-ин кафе предлагаше японска храна и сладкиши, приготвени от самите ученици.

В своето приветствие към участниците и гостите на празника посланик Яманака подчерта, че в Япония училищният празник се смята за важно събитие, което укрепва връзките между хората.

ски песни и танци, рецитал на хайку стихове, драматизация на японската народна приказка за Момо Таро, презентация на участници в международната програма за обмен AFS в Япония и др. Бяха организирани уъркшопове по оригами, икебана, калигра-

Японски фестивали

Празник на японската култура във Великотърновския университет

На 20 май във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“ се проведе 20-тият юбилеен празник на японската култура. Специален гост на събитието беше временно управляващият посолството на Япония г-н Сусуму Уеда.

Програмата на празника включваше демонстрации на иайдо и айкидо, представяне на икебана, къоген пиеса, подготвена от студентите по японски, изпълнение на японски песни и др. По повод юбилейния празник специално гостуваше японската музикална банда Moshi Moshi Collective. Бяха организирани и различни кътове за японска култура за калиграфия, оригами, японски играчки, обличане на кимона, щандове за продажба на японски сувенири, храна и др., така че гостите на празника имаха възможност да се докоснат до оригиналния образ на Япония.

Приветствието си към присъстващите Сусуму Уеда започна с думите, че „10 години са значителен период, 20 години са стряскащо дълъг период, а 30 години са цяла история“. Г-н Уеда изказа благодарност за подкрепата от страна на университетското

ръководство към традицията, която вече има 20-годишна история и изрази надежда, че за 30-тия юбилеен празник на Япония във Великотърновския университет японският език и култура ще продължат да се изучават със същия голям интерес.

Празник на японската култура в СУ „Св. Климент Охридски“

На 21 май студентите от специалност „Японистика“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ организираха и представиха 12-тия Празник на японската култура. Специален гост отново беше временно управляващият посолството на Япония г-н Сусуму Уеда.

Мотото на празника тази година беше „Митологична Япония: Епохата на божествата“, а програмата включваше представяне

на японски танци и песни, както и сценичната постановка „Скандалът в Такамагахара“, адаптация на мита за скриването на Аматерасу и Ямато-но Орочи. На различни места бяха оформени кътове по интереси – чайна стая, стая на духовете „обаке-яшики“, кътове по кири-е, калиграфия, оригами, японски игри и др., които се превърнаха в истинско забавление за присъстващите.

Японски фестивали

Лекция за японската архитектура в Софийската гимназия по строителство, архитектура и геодезия

На 24 февруари т. г. посолството на Япония организира час по японска архитектура в Софийската гимназия по строителство, архитектура и геодезия. Лекцията изнесе архитект доц. г-р Милена Маркова от УАСГ, специализирала архитектура като стипендиант на японското министерство на образованието и работила 13 години в Япония. Арх. Маркова е и председател на Асоциацията Монбушо Алумни – България. Това беше нейната четвърта поредна открита лекция в СГ-САГ, като тази година тя се състоеше от 2 тематични части – традиционна архитектура на японските средновековни замъци и съвременна японска архитектура с акцент върху творчеството на световноизвестния японски архитект Шигеру Бан.

Доц. Маркова разказа за спецификата в изграждането на японските замъци и използването на пространството, а по-късно акцентира върху

съвременните архитектурни решения, които съдържат в себе си тези традиционни похвати.

Лекцията предизвика интерес сред учениците, които зададоха много въпроси.

23-ти Конкурс по ораторско майсторство на японски език

На 8 април т. г. в Големия салон на БАН се проведе 23-тият конкурс по ораторско майсторство на японски език, организиран от посолството на Япония в България и Международна фондация „Св. Св. Кирил и Методий“. В конкурса взеха участие общо 14 души, изучаващи японски език в три училища и един университет. Участниците трябваше да представят своите изказвания в рамките на 3 минути. Тази година за първи път извън състезателната част имаше и гости-участници в конкурса – две студентки от Филологическия факултет на Университет „Св. Св. Кирил и Методий“ в Скопие, които изучават японски език и една студентка от Софийския университет „Св. Климент Охридски“, която вече е била на едногодишна специализация в Япония.

Членове на журито на конкурса тази година бяха Сусуму Уеда, съветник в посолството на Япония и председател на журито; Хирофуми Аджичи, председател на Японския клуб в София и заместник-председател на журито; Вера Стефанова, преводач и дългогодишен дипломат-японист в министерството на външните работи на Република България; Дора Барова, изтъкнат преводач от японски език и Кунио Аонума, инструктор по японски език и методика на преподаването, командирован от Японската фондация в Полша, който задаваше и въпросите към участниците.

След строго и прецизно журиране за победители в Конкурса бяха излъчени Калина Кьосева от раздел „Начинаещи“ и Александър Стефанов от раздел „Напреднали“. Специалната ученическа награда спечели Де-

сислава Каснакова, а посланик Шиничи Яманака избра да връчи Специалната награда на японския посланик на Елена Вратегова. Носителите на първа награда в раздел „Напреднали“ и на специалната ученическа награда печелят и пътуване до Япония.

В приветствието си преди началото на конкурса японският посланик Н. Пр. Шиничи Яманака пожела на всички изучаващи японски език не само да повишат знанията си по езика, но и чрез участието си в конкурса да се докоснат още по-близо до японската култура и светоусещане.

Наред с това, тази година конкурсът отново беше излъчван на живо в интернет и до момента е гледан от 384 души, включително и от други гържави. Запис на конкурса може да бъде видян тук: <https://www.youtube.com/watch?v=LXLzp4E-ZLY>

Обмен

Япония посреща нови 7 български стипендианти в началото на април

На 21 март в резиденцията на японския посланик в София се проведе официалната церемония по изпращането на поредната група български стипендианти на министерството на образованието на Япония. От април т. г. общо 7 души – 6 специализанти и 1 бакалавър се обучават в различни области в японски университети. В срещата взеха участие още проф. Димо Платиканов, председател на МФ „Св. Св. Кирил и Методий“, която вече 25 години е партньор на посолството на Япония в предоставянето на японски държавни стипендии за български граждани; Михаил Тачев, главен секретар на

фондацията, представители на Клуб „Приятели на Япония в България Нихон Томоно Каи“, преподаватели по японски език, журналисти и др.

През тези 26 години, през които Япония отпуска държавни стипендии за България, над 500 души са получили възможност да се обучават в японски университети по различни програми. Много от тях, след завършването си продължават да работят за развитието на българо-японските отношения, както и да съдействат за просперитета на България в различни сфери, като прилагат познанията си, придобити в Япония. Стипендиантите, които заминаха в Япония в началото на април т.г., специализират в области като педагогика, архитектура, информационно инженерство, счетоводство, история и др.

След приветствието на посланика, поздравления поднесоха още проф. Димо Платиканов, както и Иван Бонев от името на специализантите и Валери Хараланов от името на групата на бакалаврите. Ценни напътствия към замонаващите сподели бившият стипендиант Любомир Димитров, който е специализирал международни отношения в Университета Кочи в Япония.

Посещение на Царица Роза 2016 в Япония

Йонна Шишкова, избрана за Мис „Царица Роза“ - гр. Казанлък през 2016 г., посети два пъти Япония, по покана на любезните японски домакини от няколко неправителствени организации. През септември 2016 г. тя взе участие във Фестивала на България в гр. Мунаката, а през май 2017 г. участва в Празника на розата на гр. Фукуяма. По-долу поместваме нейните впечатления от второто ѝ пътуване до Япония.

Обичам Япония! От първия ден, в който бях там!

Пристигнах на 13 май по обя, настаниха ме в българското посолство и после заедно с моите домакини вечеряхме в японска кръчма. Колко вкусно беше! Харесвам японската кухня, сушието. Забелязах, че японците държат всичко да е според удобствата на хората, да е чисто и да се хранят с полезни храни.

Първият ден беше сръждовен. Беше организиран сръждовен празник на България в уникално красив парк с езеро. Виждаха се водни лилии и прекрасни градини с много видове рози и цветя, които никъде другаде не бях виждала. Танцуваше най-старият фолклорен ансамбъл в Токио „Кога“ от 1980 г., японки пяха български народни песни, туристи разказваха с любов за България, а аз разказвах за Казанлък, маслогайната роза, розопродовството, Празника на розата, Тракийската зробица. Имах преводач, хората слушаха с интерес и се забавляваха заедно с нас. Следващия ден в Токио имаше разходка, водиха ме до кулата Sky Tree, висока 553 метра. Видях Токио от 450 м височина. Жалко, че имаше мъгла и не видях цялата гледка. След кулата бяхме в аквариума под нея, където имаше пингвинчета.

Възхищавам се на японците! Изключителни хора, мили, гостоприемни, много работливи, много възпитани, с добри сърца. Помагат си взаимно и навсякъде е чисто и подредено. Вечерта на същия ден имаше вечеря, посветена на българското кисело мляко в единствения български ресторант „София“ в град Токио. Не бях опитвала толкова вкусни ястия от кисело мляко. Кухнята беше смесена с японската. Най-много харесам ливъра от кисело мляко с вкус и аромат на маслогайна роза.

На следващия ден пътувах за Фукуяма, градът на розите в Япония, където също имат Празник на Розата. Разликата е, че нашият празник е в чест на маслогайната роза, от която се получава най-ароматното и скъпо розово масло. Японският празник е за всички видове рози, които отглеждат, имат за

всяка една интересно име и по две избрани Царици. Посрещнаха ме милият и забавен г-н Дате, директор на Асоциацията за приятелство с България в гр. Фукуяма, г-н Акаши, член на

асоциацията и г-н Такахаши, мениджър и журналист. Семейство Мае, при което ноцувах през дните ми във Фукуяма, ме разведоха из островите Така-шима и Широши-джима. Видях красотата на традиционните им храмове, къщи и пейзажи. Бях силно впечатлена от вниманието и грижите, с които ме обградиха, от чистотата и уюта на техния дом.

Поканена бях в радиостанцията на гр. Фукуяма, където взеха интервю от мен. Слушателите бяха над 50 хил. жители. Посетих и кмета на града, г-н Егахиро, пред когото прочетох посланието от кмета на Казанлък г-жа Галина Стоянова. Всичко това беше излъчено по японската телевизия. Последва вечеря с г-н Борислав Костов, посланик на България в Япония и някои членове на Асоциацията. Бяхме посрещнати с „Добре дошли от страната на розите-България в града на розите-Фукуяма“.

Посетихме японско средно училище. Бях силно впечатлена от традиционното изпълнение с барабани, което ми вдъхна сила и мощ. По този начин японците гонят лошите духове и се зареждат с енергия. Тази тяхна традиция ми напомни за нашите кукерски празници. Японските деца в училището бяха много мили, послушни и възпитани. Разменихме си подаръци и се забавлявахме заедно.

Програмата ми включваше още посещения в дом за хора с физически увреждания и в още два старчески домове. Навсякъде бяха организирани парти в моя чест. Пяхме и танцувахме заедно, разказвах за България и моя роден град Казанлък, за маслогайната роза и розовото масло като минах покрай всеки и наръсих с парфюм от розово мускалче главните им. Ароматът много ги впечатли. Благодарността, която излъчваха към мен бе нещо безценно. Никога няма да забравя това усещане. Тези възрастни хора в края на дългия си живот излъчваха младост и чистота!

През последния ден от гостуването ми във Фукуяма се състоя празничното шествие на Розата. Преди самото шествие, на една сцена бяхме събрани всички царици. Аз бях единствената българка и когато дойде моят ред да поздравя публиката, казах няколко изречения на японски. Бях ги научила с помощта на Акаши-сан, който говори 10 езика, най-труден от които му се струва българският. Шествието премина успешно с големи емоции и весело настроение. След края му посетих библиотеката на Акаши-сан и четох приказки на италиански и японски език на малки и големи деца. Разгледах и замъка-музей във Фукуяма и се сбогувах с града от високо. Навсякъде цъфтяха рози в различни цветове и имах чувството, че съм в розова градина.

Последната ми вечер в Страната на изгряващото слънце вечеряхме с членове на Българската асоциация за културно развитие. Въпреки натоварената програма, тези събития и хора остават завинаги в сърцето ми. Япония е една прекрасна страна, която истински заобичах. Двете седмици, прекарани там, ме направиха по-мъдра.

Йоанна Шишкова

Нови книги

През м. май на българския книжен пазар излезе поредното изследване за Япония на изтъкнатия български японист Братислав Иванов. Неговата „Митология на Япония“, отпечатана от издателство „Изток-Запад“, е първото подобно изследване от български автор. Официалното представяне на книгата се състоя на 17 май т.г. в София.

МИТОЛОГИЯ НА ЯПОНИЯ от Братислав Иванов, издателство „Изток-Запад“

Митологията формира или поне участва във формирането на дълбинните структури на всяка култура и в този смисъл може да се разглежда като своеобразен код за нейното разбиране. Митологичните представи за всемира живеят в подсъзнанието на носителите на дадена култура и се проявяват в изкуството и литературата, където се разпознават, осъзнато или не.

Не така протичат нещата при срещите с чужда култура. Когато представител на дадена култура и чужденец четат например една и съща книга, те възприемат прочетеното по различен начин, разпознават различни послания, а и някои от посланията изобщо не достигат до чужденеца. Езикова компетентност се оказва недостатъчна; необходима е и културна компетентност, а тя започва с митологията. Още през 1903 г. френският учен Анри Дюмоляр обръща внимание, че различните митологични традиции на японците и европейците са сред основните причини за различията и в техния манталитет.

Когато говорим за митологията,

неизбежно възниква въпросът как тя се съотнася с религията. В съвременната наука е разпространено мнението, че митологията и религията са две тясно свързани системи, като всяка от тях запазва относителна автономност.

Основните митологични сюжети в Япония са свързани с шинтоизма, будизма и шинто-будисткия синкретизъм, възникнал в резултат на

усилията на японския политически и културен елит за хармонизиране на отношенията между изконната и привнесената религия. Развитие на синкретизма преминава през различни етапи, но същността му си остава непроменена – японските божества (ками) и будите се представят като проявления на една и съща божествена същност.

Нерядко японските митологични герои са еkleктични образи. Така например Бендзайтен (Бентен) от седемте бога на щастието обединява черти на индийската богиня Сарасвати, на бодхисатва Манджурши и на Тойотамахиме – по-голямата дъщеря на морския владетел Ватацуми в шинтоистката митология. Други митологични герои пък придобиват в Япония популярност, каквато нямат в останалите страни от будисткия ареал.

Споменатите особености на японската митология предопределят и структурата на книгата „Митология на Япония“, която Братислав Иванов и издателство „Изток-Запад“ предлагат на читателите. Тя е и първото цялостно изследване на тази тема от български автор.